

Minus 45 tisíc Vietnamců ve Vietnamu

Podle marketingového vyjádření předsedy Česko-Vietnamské společnosti pana Marcela Wintera hodlá firma WMC (od čeho je asi odvozeno ono dvojitě W?) dovézt do naší země do roku 2009 45 tisíc Vietnamců. Ti by měli skrze zmíněnou agenturu propojující další personální agentury ve Vietnamu i v ČR legálně pracovat v českých podnicích s vyspělou montážní a výrobní technikou.

Jsem přesvědčen, že se do značné míry jedná o jeden z marketingových tahů privátních subjektů, které na nás sdělovací prostředky denně valí desítky bez jakékoliv kontroly, kterou by měli zajišťovat alespoň šéfredaktoři těch zpravodajství, která chtějí být nazývána seriózními. Jak lépe dostat do obecného povědomí a denního zpravodajství Česko-Vietnamskou společnost nebo ještě lépe agenturu WMC než zprávou, která bude jistě opatřena lákavými titulky ve smyslu „Dovezeme si 45 tisíc Vietnamců“. I přesto, nebo právě proto, je zřejmé, že to subjekty okolo pana Wintera myslí vážně a velmi pravděpodobně alespoň nějakou část z toho počtu Vietnamců do ČR dopraví a v českých podnicích zaměstnají.

Liberální ekonomové, pomatenci Špidlova typu či neokonzervativci (neplést se skutečnou politickou pravici) patrně zajásají. Máme tu přece další impuls k rozvoji českých podniků, doveze se k nám až 22,5 tisíce jednotek levné pracovní síly ročně, podnikům se sníží náklady, rozšíří výrobu nebo se nepřesunou dál na východ a vzroste výběr daní do státního rozpočtu, který je v krizi (údajně, prozatím se zdá, že v jednotlivých měsících až do plýtvání nevyužitým rozpočtem koncem roku, je rozpočet vlastně v plusu...).

Dnešní socialisté by možná měli být proti takovým plánům, ale z obav, že budou nařčeni neomarxisty z reakční xenofobie, se patrně raději zdrží komentářů.

Vedle tohoto zjednodušeného vidění světa však docela jistě existuje i další pohled na svět vlastní zdravě uvažujícím lidem (neřku-li skutečným konzervativcům). Náš stát a naši země přece nelze chápat jen jako prostor pro navyšování obratu, zisku či produktivity podniků a většiny vlastněných z velké části mezinárodními megakorporacemi, ani jako prostor pro zajištění co nejvyššího výběru daní z takových podniků. Většina lidí cítí, že je to prostor, raději časoprostor, který má sloužit k zajištění co nejvyšší spokojenosti jedinců, kteří jej tvoří, stejně jako odkazu jejich předků, kteří jej tvořili, a rozvoji tohoto prostoru i odkazů pro jejich potomky, kteří jej budou tvořit. Navyšování obratu, zisku a produktivity podniků a větší výběr daní pro stát jsou zpravidla dobrými prostředky k dosažení takových cílů, ovšem zdaleka to nejsou prostředky samospasitelné, co mají za každých okolností kladná znaménka v našich hodnoceních.

Otázka, zda podniky vlastněné cizinci, jež za-

městnávají z největší části cizince a odvádějí většinu zisku opět do ciziny, jsou pro naši zemi přínosem, by měla být zcela přijatelná a běžně projednávána. Kladením této otázky podnikatelům by čeští politici a úřady v jejich moci přinejmenším dosáhli toho, že by se přínos pro českou veřejnost dostal i do agendy vedení takových podniků.

Přínos dovozu pracovních sil je oprávněně hodnocen jako sporný a měl by být předmětem veřejné diskuse. Jednoduchý rozbor následuje.

Prospěšný patrně bude pro zainteresované agentury a podniky (jinak by do toho nešly, ačkoliv pamětníci z 80. let si možná vzpomenou na rozporuplné zkušenosti s nasazením bratrských soudruhů z Vietnamu v tehdejší komunistickém národním hospodářství). Přínos pro výběr daní a HDP již je sporný. Mzdy takových pracovníků budou nižší než je v kraji zvykem, zvýší se tlak i na ostatní mzdy ve srovnatelných odvětvích a jelikož si schopné podniky musí umět ohlídat, aby se nedostaly do příliš vysokého zdanitelného zisku, zvýšení odvodů z daní z příjmů je zpochybnitelné. Odvod z přímých daní (DPH, spotřební daně) je zpochybnitelný stejně tak, jelikož lze předpokládat snahu použít vydělané peníze ve vlastní domovině pracovníků a právě vietnamské komunity jsou u nás poměrně slavné schopností vyrobit většinu zboží mimo oficiální a zdaňované cesty. Na druhé straně existence výrobních a montážních podniků, kam by agentury Vietnamce dovážely, jak hlásají zprávy, představuje značnou mnohostrannou zátěž (životní prostředí, dopravní sítě, obsazenost dalších prostor a ubytovacích kapacit znamená další nárůst cen bydlení a zhoršení jeho kvalit již kvůli zvýšené poptávce po bytových a výrobních prostorách...).

V současnosti je však česká veřejná diskuse natolik zhavlizovaná, že si stejné otázky sice možná klade většina Čechů, avšak žádný vlivný politik či žurnalista se těmito otázkami zabývat nebude z obav, že by mu byla lehce nasazena psí hlava xenofoba, který navíc nerozumí moderní ekonomice. Skvělá doba pro pana Wintera a jeho kolegy. Špatná doba pro nás ostatní.

Jiří Hojer

